

Назив предмета: КОМЕРЦИЈАЛНО ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ

1. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД:	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку	Укупно
III	64	0	0	0	64

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА:

- Унапређивање знања о појму робе и њеним основним својствима
- Оспособљавање за разумевање значаја континуиране контроле квалитета робе и метода те контроле
- Оспособљавање за разумевање веза које у реалним условима постоје између нивоа, века и функција квалитета
- Упознавање са различитим ознакама које роба носи у робном промету
- Развијање знања о важности исправа које прате робу у робном промету
- Упознавање са различитим стандардима, којима се регулише производња и промет робе
- Развијање знања о прописима, којима се регулише производња и промет робе
- Упознавање ученика са значајем амбалаже за очување квалитета робе у току манипулације
- Усвајање правила и прописа у вези заштите права потрошача и контрола њихове примене
- Овладавање правилима понашања трговца са аспекта заштите права потрошача

3. ТЕМЕ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

Разред: **Трећи**Годишњи фонд часова: Теорија: **64 часова**;

ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ / КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Роба и квалитет робе	<ul style="list-style-type: none"> • дефинише робу; • идентификује робу међу производима људског рада; • наведе опште карактеристике робе; • класификује робу; • направи преглед компоненти квалитета робе; • опише квалитет концепције; • опише квалитет израде; • направи преглед свих економско – комерцијалних компоненти квалитета; • објасни сваку економско – комерцијалну компоненту квалитета; • наведе примере и кратко опише својства робе на основу којих се оцењује квалитет; 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам и опште карактеристике робе • Класификација роба • Појам квалитета робе • Компоненте квалитета <ul style="list-style-type: none"> – квалитет концепције – квалитет израде – економско – комерцијалне компоненте квалитета • Најважнија својства робе на основу којих се оцењује квалитет робе <ul style="list-style-type: none"> – органолептичка својства робе – физичка својства робе – механичка својства робе

		<ul style="list-style-type: none"> – хемијска и физичко-хемијска својства робе • технолошка својства робе • експлоатациона својства робе
Методe испитивања квалитета робе	<ul style="list-style-type: none"> • објасни појам технике испитивања органолептичких својстава робе; • наведе начине одабира оцењивача за органолептичку анализу квалитета робе; • означи остале услове битне за органолептичко испитивање квалитета робе • опише сврху и објасни суштину органо-лабораторијског испитивања квалитета робе • дефинише узорак и објасни у којим условима је репрезентативан • разликује начине узимања узорка за анализу квалитета • присуствује узимању узорка за анализу квалитета робе која се у робни промет ставља у ринфузном стању • присуствује узимању узорка за анализу квалитета робе која се у робни промет ставља у оригиналној амбалажи 	<ul style="list-style-type: none"> • Техника испитивања органолептичких својстава робе • Одабирање оцењивача и остали услови битни за органолептичко испитивање квалитета робе • Органо-лабораторијско испитивање квалитета робе • Појам и сврха употребе узорака у испитивању квалитета • Узимање узорка робе која се у робни промет ставља у ринфузном стању • Узимање узорка робе у оригиналном паковању
Ниво, век и функције квалитета	<ul style="list-style-type: none"> • Наведe и објасни функције које утичу на квалитет робе; • опише развој система контроле квалитета • формулише термин управљања квалитетом • репродукује поступак и факторе избора нивоа квалитета • изведе закључак о односу нивоа и века квалитета 	<ul style="list-style-type: none"> • Функције које утичу на квалитет робе • Развој система контроле квалитета робе • Управљање квалитетом • Избор нивоа квалитета • Однос нивоа и века квалитета
Дистинктивне ознаке и прописане исправе које прате робу	<ul style="list-style-type: none"> • разликује различите ознаке које носи роба у робном промету • оправда присуство и значај стандарда у промету роба и услуга • разликује ознаку ISSO стандарда, HACCP стандарда, и сл. • повеже ознаке стандарда и нивоа квалитета робе • разликује и примени GS1 систем нумерације • објасни шта је атест, • наведе робу за коју се издаје атест, • наброји елементе садржаја атеста за поједине врсте робе • формулише гарантни лист • објасни значај гарантног листа 	<ul style="list-style-type: none"> • Означавање робе – назив робе, комерцијално име и назив, произвођача, марка робе, робни жиг, ознака стандарда, ознака ISSO стандарда, ознака HACCP стандарда, знак квалитета, атестни знак, ознака по прописима о квалитету, ознака цене, ознака састава, ознака опасних материја, ознака рока трајања, ознака упутства о употреби робе, – GS1 систем нумерације (бар-код симбологија, означавање трговинских јединица, означавање производа променљивих мера и означавање логистичких јединица) • Прописане исправе које прате робу у робном промету • Атест, гарантни лист, техничко упутство, списак овлашћених сервиса

	<ul style="list-style-type: none"> опише сврху техничког упутства, наведе основне карактеристике техничког упутства 	
Стандарди и остали прописи при стављању робе у промет	<ul style="list-style-type: none"> дефинише значај стандардизације у области квалитета робе и услуга објасни појам стандарда опише појам и значај ISSO, HACCP и стандарда серије EN 45000 и њихову примену у Републици Србији аргументује потребу постојања гранских и интерних стандарда објасни потребу доношења прописа о квалитету наведе примере поштовања узанси у области промета робе и услуга прати основне одредбе Закона о трговини опише примену наведених прописа 	<ul style="list-style-type: none"> Стандарди и стандардизација Системи управљања квалитетом и обезбеђивање квалитета стандардима ISSO 9000 Стандарди серије EN 45000 Примена стандарда ISSO 9000 за управљање и обезбеђивање квалитета код нас Грански и интерни стандарди Остали прописи о квалитету правилник о квалитету произвођачка спецификација спецификација у робном промету Узансе у области промета робе и услуга Закон о трговини Надзор о примени прописа при стављању робе у промет
Амбалажа и паковање робе	<ul style="list-style-type: none"> Објасни функције амбалаже и паковања са аспекта очувања квалитета робе у робном промету разликује врсте амбалаже прави поређење између комерцијалне и транспортне амбалаже процени значај чувања амбалаже 	<ul style="list-style-type: none"> Појам и функције амбалаже и паковања Врсте амбалаже Материјали за израду амбалаже Комерцијална амбалажа Транспортна амбалажа Чување амбалаже
Заштита права потрошача	<ul style="list-style-type: none"> Образложи значај заштите права потрошача у области квалитета робе и услуга у робном промету разликује видове заштите потрошача наведе органе заштите потрошача разликује мере и облике заштите потрошача наведе примере позитивног и негативног утицаја оглашавања на заштиту права потрошача примењује одредбе Закона о заштити потрошача разграничи права, обавезе и одговорности Удружења потрошача у Републици Србији опише обавезе и одговорности трговца у примени наведених прописа 	<ul style="list-style-type: none"> Развој заштите потрошача Видови заштите потрошача Органи заштите потрошача Мере и облици заштите потрошача Утицај оглашавања на заштиту потрошача Законска регулатива - опште одредбе Закона о заштити потрошача и подзаконска акта Удружења потрошача у Републици Србији – Одељење за заштиту потрошача Национални савет за заштиту потрошача Пројекат унапређења заштите потрошача у Републици Србији – CARDS 2006 Обавезе трговаца

4. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На почетку сваке теме ученике упознати са циљевима и исходима учења, планом рада и начинима оцењивања.

Предмет се реализује кроз теоријску наставу у учионици, специјализованој учионици или одговарајућем кабинету при чему се одељење не дели на групе.

Препоручени број часова по темама је следећи:

- Роба и квалитет робе: 9 часова
- Методе испитивања квалитета робе: 8 часова
- Ниво, век и функције квалитета: 7 часова
- Дистинктивне ознаке и прописане исправе које прате робу: 12 часова
- Стандарди и остали прописи при стављању робе у промет: 13 часова
- Амбалажа и паковање робе: 6 часова
- Заштита права потрошача: 9 часова

При реализацији тема ослонити се на примере из праксе које су познати ученицима, са посебним акцентом на њиховим искуствима у трговини, као купаца и као продаваца на практичној настави/учењу кроз рад. Користити и искуства са породичних или неких других путовањима (излети и екскурзије из основне школе). Ослањати се на садржаје осталих стручних предмета: познавање робе, набавка и физичка дистрибуција и други.

Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, симулације, текстуално-илустративне методе.

Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару, индивидуални рад. Такође, препорука је примена пројектне наставе, да се ученици стимулишу, да теме реализују кроз задатке, да истраже на интернету, да направе анализу на основу истраживања везаних за квалитет робе.

5. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика и сопствени рад. Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину како ученици партиципирају, како прикупљају податке, како аргументују, евалуирају, документују итд. Да би вредновање било објективно и у функцији учења потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

У формативном оцењивању наставник би требало да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмента за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.

Сумативно оцењивање постигнућа ученика је на крају сваке реализоване теме. Сумативне оцене се добијају из контролних радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика.